

UNED 21

Dewch yma!

Geirfa

padell(au) ffrio – *frying pan(s)*

powlen(ni) – *bowl(s)*

rysáit – *recipe*

cymysgu – *to mix*

ffrio – *to fry*

tylino – *to knead*

ychwanegu – *to add*

hyd at – *up to*

llond llwy de / llond llwy fwrdd
– *teaspoonful / tablespoonful*

blawd – *flour*

burum – *yeast*

cwpanaid (cwpaneidiau) – *cupful(s)*

lliain (llieiniau) – *towel(s)*

olew olewydd – *olive oil*

siâp (siapiau) – *shapes*

sŵn (synau) – *noise(s)*

toes – *dough*

peryglus – *dangerous*

syml – *simple*

Syniad da!

Coginio yn Gymraeg

Coginio is a great activity for children of all ages – despite the mess! As well as developing your child's life skills, coginio develops their understanding of nutrition and healthy eating, and may even encourage fussy eaters to try bwyd newydd!

The next time you cook with your child, why not do so yn Gymraeg? Use the commands learnt in Uned 21 to help and encourage your little one. You could also use a llyfr coginio Cymraeg for inspiration. Many llyfrau coginio Cymraeg have been published in recent years to cater for all tastes and abilities. Why not have a look in your local siop Gymraeg? Alternatively, visit: http://www.gwales.com/search_advanced/?sf_new_search=2&sf_category=WBD105&tsid=5

Cân: Golchi dwylo

*Before doing any coginio, it's important to wash our hands of course.
This song by Ffalala shows us how it's done!*

Golchi dwylo

Dyma'r ffordd i olchi dwylo
A'u cadw nhw yn lân
Dyma'r ffordd i sychu dwylo

*This is how to wash hands
And keep them clean
This is how to dry hands*

Watch the video here:

<https://www.youtube.com/watch?v=JWgPwDCtbjQ>

Ffalala have lots of other great songs for little ones on their YouTube channel.
Why not subscribe today?

Sgwrs

Rhiant: Iwan, paid â chwarae gyda hwnna.

Iwan: Pam?

Rhiant: Mae e'n beryglus.

Iwan: lawn.

Rhiant: Iwan, paid â bwyta hwnna.

Iwan: Pam?

Rhiant: Mae e'n ych a fi... ac Iwan?

Iwan: Ie?

Rhiant: Paid ag agor y drws.

Iwan: Dw i eisiau mynd mas.

Rhiant: Na, Iwan. Mae hi'n rhy oer.... o, Iwan?

Iwan: Ie?

Rhiant: Paid â gwneud sŵn.

Iwan: Pam?

Rhiant: Mae'r babi'n cysgu... Iwan?

Iwan: Beth nawr?

Rhiant: Wyt ti eisiau bisged?

Iwan: Ydw, plîs.

Rhiant: Dere 'ma, cariad. Rwyd ti'n fachgen da.

Ymarfer

Gyda'ch partner, take turns to ask the questions and respond.

After some practice, try to answer without reading the responses.

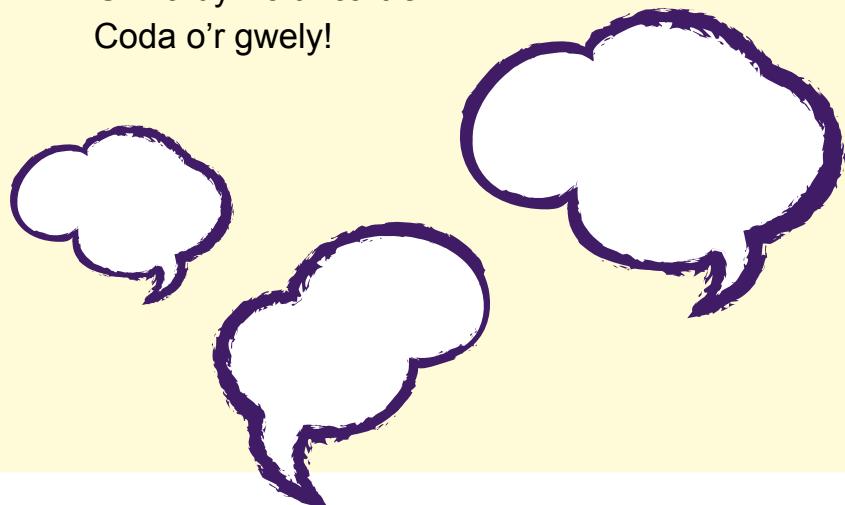
Gaf i ddiod? lawn, cer i'r gegin.

Gaf i gwtsh? Wrth gwrs, dere 'ma.

Gaf i wylia'r teledu? lawn, cer i'r lolfa.

Gaf i arian poced? Gwna dy waith cartref!

Gaf i frecwast? Coda o'r gwely!

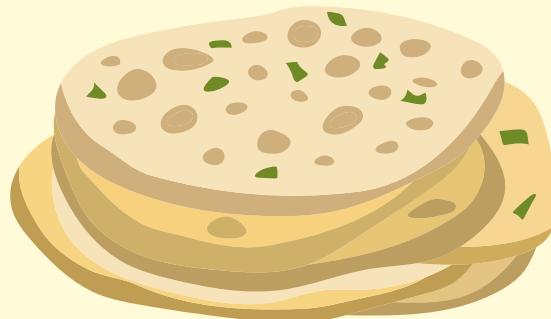

Rysáit

Bara fflat ffantastig Lisa Fearne

Dyma rysáit syml i chi a'r plant.

- 3 cwpanaid o flawd
- 2 llond llwy fwrdd o olew olewydd
- 300ml-400ml o ddŵr
- 1 llond llwy de o halen
- 1 llond llwy de o furum sych
- Cymysgwch y blawd, y burum a'r halen mewn powlen fawr. Ychwanegwch ddigon o ddŵr i wneud toes meddal iawn. Tylinwch y toes am tua 5 munud. Wedyn, rhowch y toes mewn powlen. Rhowch liain sychu llestri dros y bowlen.
- Rhowch y toes mewn lle cynnes i godi am hyd at awr. Wedyn, gwnewch siapiau bach fflat gyda'r toes. Ffriwch nhw mewn padell ffrio am tua 4 munud bob ochr.

Mae'r rysáit yma yn y llyfr coginio Cymraeg a Saesneg *Dathlu / Celebrate* gan Lisa Fearn (Gwasg Gomer 2018).

© Diolch Gwasg Gomer for permission to use and adapt this recipe.

UNED 22

Yn y gwaith

Geirfa

gwisg ysgol – school uniform

pêl-fasged – basketball

sgarff(iau) – scarf (scarves)

gwobrwyd – to award, to give a prize.

achos da – good cause

Plant Mewn Angen – Children in Need

crys – shirt

crys chwys – sweatshirt

crys polo – polo shirt

trowsus(au) – trousers

Syniad da!

Siart Gwobrwyd Cymraeg

Many parents use some kind of reward system for good behaviour with their children. Now that you know a lot of Cymraeg, dych chi'n gallu gwneud siart gwobrwyd (reward chart) Cymraeg. Dyma syniadau i chi:

★	Tacluso fy ystafell wely	Bwyta bwyd newydd	Gwneud fy ngwaith cartref	Helpu yn y tŷ	Gwisgo heb help
Dydd Llun					
Dydd Mawrth					
Dydd Mercher					
Dydd Iau					
Dydd Gwener					
Dydd Sadwrn					
Dydd Sul					

Cân: Pawb i Wisgo (Everyone Wear)

This song is sung to the tune of Here We Go Round The Mulberry Bush

Pawb i wisgo cot a het,
Cot a het, cot a het;
Pawb i wisgo cot a het,
Mae hi'n oer!

Pawb i wisgo sgidiau glaw,
Sgidiau glaw, sgidiau glaw;
Pawb i wisgo sgidiau glaw,
Mae hi'n wlyb!

Pawb i wisgo sbectol haul,
Sbectol haul, sbectol haul;
Pawb i wisgo sbectol haul,
Mae hi'n heulog!

Pawb i wisgo cot a sgarff,
Cot a sgarff, cot a sgarff;
Pawb i wisgo cot a sgarff,
Mae hi'n wyntog!

Ymarfer

Gyda'ch partner

Gwisga dy drowsus.	Dw i'n gwisgo fy nhrowsus.
Gwisga dy grys.	Dw i'n gwisgo fy nghrys.
Gwisga dy got.	Dw i'n gwisgo fy nghot.
Gwisga dy fenig.	Dw i'n gwisgo fy menig.
Gwisga dy fag.	Dw i'n gwisgo fy mag.

lawn – bant â ni!

Sgwrs – Plant Mewn Angen

Plentyn: Dad, mae diwrnod Plant Mewn Angen fory. Gaf i arian?

Tad: Cei, cariad. Faint wyt ti eisiau?

Plentyn: Wel, 'dyn ni ddim yn gwisgo gwisg ysgol fory felly 'dyn ni'n talu punt i'r athrawon.

Tad: lawn.

Plentyn: Hefyd, bydd cacennau a bisgedi Pudsey ar werth. Felly, gaf i

bum punt?

Tad: Cei siŵr. Mae'n achos da. Ond...

Plentyn: Ond beth?

Tad: Ond, dw i'n mynd i roi deg punt i ti achos dw i eisiau cacennau a bisgedi hefyd!

Plentyn: Grêt! Diolch, Dad.

Dydd Sadwrn Aled

Look at the pictures above and answer the questions in words.

Faint o'r gloch mae Aled yn dihuno?

Faint o'r gloch mae Aled yn chwarae pêl-fasged?

Faint o'r gloch mae Aled yn bwyta cinio?

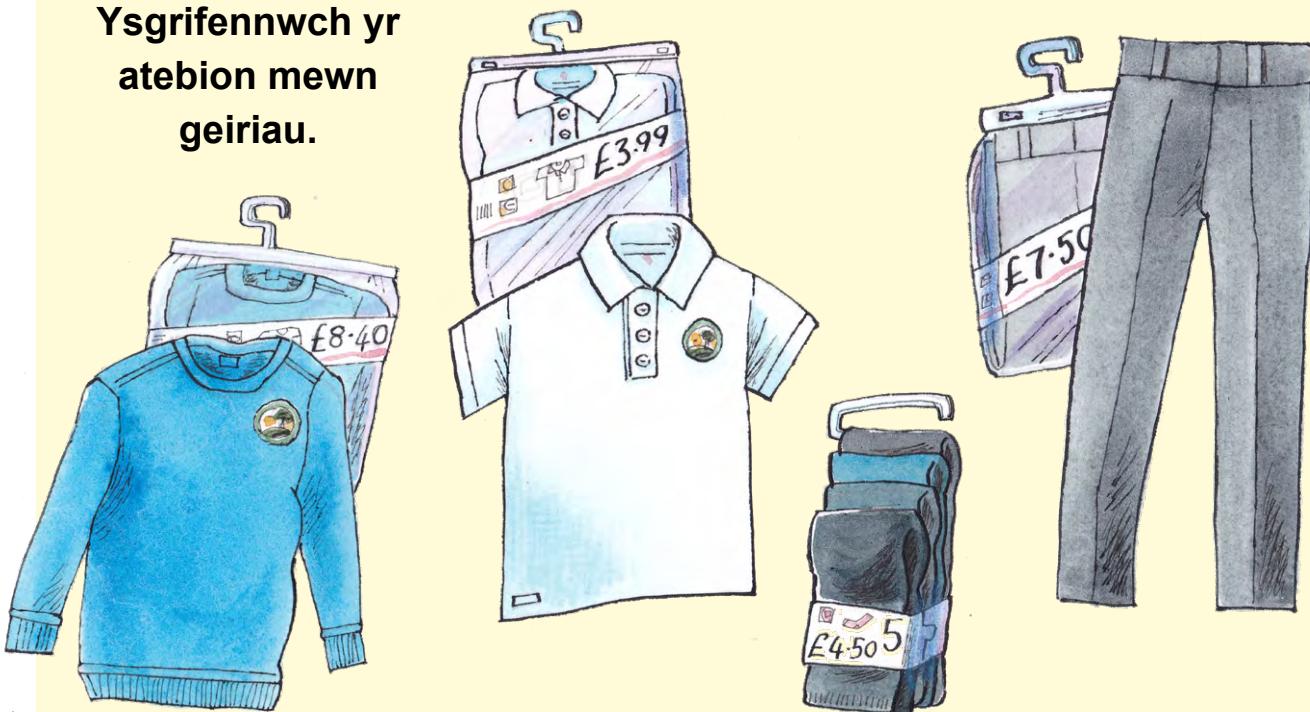
Faint o'r gloch mae Aled yn gwylio ffilm?

Siaradwch gyda'ch partner

- Faint yw oed dy blentyn di / dy blant di?
- Ble mae'r plant yn mynd i'r ysgol?
- Pwy sy'n dysgu'r plant?
- Oes anifail anwes gyda chi?
- Ble byddwch chi'n mynd am dro dros y penwythnos?
- Pwy sy'n coginio yn eich tŷ chi?
- Ydy'r plant yn cysgu'n dda?
- Faint o'r gloch codaist ti y bore 'ma?
- Sut roedd y tywydd ddoe?
- Beth fyddi di'n wneud heno?
- Dych chi'n hoffi chwarae gemau bwrdd?
- Beth mae'r plant yn hoffi ar y teledu?

Prynu gwisg ysgol

Ysgrifennwch yr
atebion mewn
geiriau.

Faint yw'r trowsus?

Faint yw'r crys chwys?

Faint yw'r sanau?

Faint yw'r crys polo?

Faint yw'r wisg
ysgol i gyd?